

Obsah

ÚVODEM	7
I DEN, KDY ZAČALA NORMALIZACE Václavské náměstí 21. srpna 1969 – konec „obrodného procesu“ – o zradě a zapomnění – útěky do soukromí – do svobody s návyky ujařmených – proč tak snadno?	11
II PROTI SPOLEČNÉMU OHROŽENÍ Solidarita otřesených – vklad Jana Patočky – politický plán Dobra? – konec dějin? – místo vizí návraty – disent protestu a disent reflexe	20
III „POKUS O ZRCADLO“ Proč Podiven? – setkání s Janem Patočkou – týden co týden – Osmašedesátý – nevlastenecká kniha	35
IV ZPÁTKY MEZI STUDENTY A KNIHY Jak jsem přelstil hlídače – na Husově fakultě – hlídače jsem nepřelstil – poslední výslech aneb estébácké umírání – „oni holt neměli strach“	47
V SNÍMEK DOMU, NEŽ SE SESYPAL Zpráva o stavu ČSSR – podloudná výuka tržního hospodářství – rané tunelování – trh na zapřenou – kontraband do budoucnosti – nikdy nepřekročili práh jediné fabriky – autoritářské a totalitní režimy	53
VI SVOBODA UŽ JEN NA TŘI KROKY OD NÁS Cesta do Maďarska – Rezkova kritika Václava Havla – režim nás přestal zajímat – exodus z NDR – svatořečení Anežky České – desetiletí duchovní obnovy	68

VII | TEN DEN

Na Albertově jsme nebyli – den obtížený symboly –
Růžička-Zifčák a spekulace – Špína, Opletal, Šmíd – přikrytý bundou –
úloha divadel – na druhý den

77

VIII | ČEKÁŠ, ŽE PRO TEBE POŠLOU AUTO?

Nejsme jako oni – znemožněná přednáška – týden mezi studenty –
trocha pesimismu neškodí – pojď k nám, ty přece umíš psát

90

IX | „PÁTEŘÍ KRIZOVÉHO ŠTÁBU“

Nad programem OF – staneme se politickou stranou? – bez zájmu o moc –
rozpak? nedůvěra? neznalost? – tradice politických stran

97

X | ZAČÁTEK ENERGICKÉHO NÁSTUPU

Ani druhá strana nevěděla, co chce – hrozil vojenský zásah? –
ad „nepolitická politika“ – nejdříve svobodné volby – dny po 5. prosinci –
respekt ke světu institucí – televizní debata s Mlynářem místo s Urbánkem –
KSČ na lopatkách – měli jsme ji zakázat?

108

XI | NA CO JSME BYLI A NA CO NEBYLI PŘIPRAVENI

V podzemí Laterny magiky – dvě strany, které se neznaly – volby,
nikoli plebiscit, a jaký volební systém? – od demonstrací k volbám –
kooptace – na rozpad komunismu nikdo nebyl připraven –
v čem jsme to žili! – komunistům ponechána ekonomická moc?

130

XII | POSLEDNÍ NÁPAD KOMUNISTŮ

Prezidenta v referendu – trapná historka s Miroslavem Pavlem –
veřejný apel na parlament – dva „kulaté stoly“ – prodloužení lhůty
pro volbu – Čalfovo řešení – úvaha nad prezidentskou volbou

146

XIII | FENOMÉN ČALFA A JINÍ

Nejsem ten, za koho mne máte – imponující Sacher –
trápení kolemvnitra – OF a Obroda – schůze na Vikárce –
ještě k Mariánu Čalfovi

160

XIV | JAK JSEM SLYŠEL TRÁVU RŮST

Revoluce všechno změní? – televizní vystoupení v lednu 1990
a co se od politika nečeká – proti principu kolektivní viny – byla to vskutku
revoluce? – znepokojivé zprávy – disent bez touhy po pomstě –
riziko nových akčních výborů

173

XV V ČEM JSME SI S OBČANY NEROZUMĚLI	
První televizní interview Václava Havla – rozhořčený ohlas a dementi – Rupnikův příměr mrazákem – rozdíl mezi disensem a širší veřejností – jeden z podstatných přínosů Charty 77	181
XVI KE SVOBODNÝM VOLBÁM	
Volby nebo plebiscit? – poměrné zastoupení – kritika ze Západu: málo nových idejí – nechuť k revoluční rétorice – dvouletý mandát – Vavrouškovo úsilí o funkční federaci	187
XVII V LATERNĚ MAGICE A VE ŠPALÍČKU	
Euforie prvních dnů – mimopražské spanilé jízdy – rozdíl mezi Prahou a okresy – postupné odcházení z KC OF – proč lidé odcházeli rádi – plenární schůze KC OF – osobitý Václav Klaus – Václav Havel se odděluje od OF	200
XVIII PŘEMÝŠLENÍ O VÁCLAVU HAVLOVI	
	208
XIX ZE ŠPALÍČKU DO LAZARSKÉ	
Představitelem OF – z nejbližších spolupracovníků Petr Kučera, Josef Vavroušek, Zdeněk Jičínský – o právní kontinuitě – fronty patentů – bez „zprávy o stavu země“ – slabé mocenské instinkty – na dně se silami – na druhý pokus – „Pětikostelská ulice“	222
XX NA CESTÁCH K ROZDĚLENÍ SPOLEČNÉHO STÁTU	
Nechápali, že mladší bráška dorostl – po květnu 1945 – spor o federalizaci a demokracii – federalizace 1968 – „národní“ normalizace – bez společné občanské iniciativy – vliv slovenského katolického klérku – neprozumění na české straně – prezidentův omyl – průlom do vertikální podřízenosti – proč jsem si nepřál rozdělení – hystericky přijaté vystoupení	242
XXI A DODATKEM K PODSTATNÉMU:	
SPORY O NEPOLITICKOU POLITIKU	
Vlastně „předpolitická politika“ – námitky proti Havlovi – Ivan Dejmal – Emanuel Mandler – kritika Charty 77 – čaje o páté u Pithartů – šedá zóna – Demokratická iniciativa – důraz na instituce a důraz na osobnosti – lekce roku 1998 – OF a politické strany – rozpad OF – téma antikomunismu – regulace jako sprosté slovo	257
EPILOG	278